

Dobra podlaga za razvoj kulture

S skupščine občinske zveze kulturnih organizacij

Zveza kulturnih organizacij občine Ljubljana Bežigrad je imela v maju redno letno programsko in volilno skupščino. Delegati so se vabili odzvali v velikem številu, razprava pa je bila zanimiva in plodna.

Delo v minulem obdobju so delegati ocenili pozitivno; kot takšno, ki daje dobro podlago za razvoj kulture, predvsem ljubiteljske, v občini. V ljubiteljsko kulturno dejavnost je vključeno vse več mladih, tudi z novjšimi oblikami kulturnega delovanja, delo zveze pa je prisotno v vseh okoljih kjer krajani živijo, dela ali se uči.

Delegacije za skupščino kulturne skupnosti se bodo morale bolje organizirati, v društva in skupine bodo vabili nove člane, pa čeprav ne bodo peli, plesali... Stokovne komisije in aktivni bodo z repertoarnimi posveti, strokovnim načrtovanjem in s poglobljenimi analizami kakovosti dela pripomogli k še hitrejši kakovostni rasti dela skupin.

Po razrešnici vodstva so delegati izvolili za predsednika zveze Francija Grada, za podpredsednika zveze pa Tomaža Zalarja.

Po uvodnem delu skupščine, v katerem se je z lutkovno igro »Lev in miška« predstavila lutkovna skupina Bežigrad, so za svoje delo na ljubiteljskem kulturnem področju najzaslužnejši prejeli priznanja. Tereziya Valentin je prejela plaketo ZKO Ljubljana Bežigrad, Janez Juvan, Nace Dolinar, Tone Cerar, Ema Kočar, Ivan Pečar, Janez Kržmanc, Mojca Zajc, Lučka Selan, Igor Skubi, Peter Cerc, Marija Habjanič in Jana Lipušček pa priznanje zveze.

M. P.

Pevci dvakrat navdušili

Pogovor s predsednikom moškega zbora Posavje Antonom Vodnikom

Moški pevski zbor Posavje je pred kratkim pel v Banjolah pri Pulju. »Tam je počitniški kompleks ZKB NOV mesta Ljubljane, je povedal predsednik zbora Anton Vodnik. Sindikalna organizacija mesta Ljubljane je tja na rekreativne počitek poslala več socialno šibkih delavcev, članov sindikata, da bi jim popestrili 10-dnevno bivanje v Banjolah so naš pevski zbor zaprosili za večerni koncert. Delavci, zlasti pa delavke, so bili zelo zadovoljni s to domisljico, pa tudi z našim petjem. Po koncertu je z nami pela vsa dvorana. Predstavniki mestnega sindikalnega sveta so nas povabili, da jeseni koncert ponovimo.«

● Posavski pevci so navdušili tudi na proslavi dneva OF in 1. maja.

»Na ta koncert v osnovni šoli Danile Kumar smo se pripravljali od lanske jeseni. Vključili smo tudi ženski pevski zbor Petrol. Z njim smo skupaj vadili tri pesmi, ki so poslušalce na proslavi tudi najbolj navdušile. Nepricačevano lepo pa je zapel tudi kvintet Savski val, ki bodo kot moški pevski zbor Posavje deluje v okviru delavskega prosvetnega društva Svoboda Stožice – Ježica. Seveda je glavno tezo koncerta nosil pevski zbor Posavje, ki je zapel 11 pesmi, borbene, narodne in umetne.«

● Proslava je potekala izvenelena kot lep kulturni dogodek. »Veste, pevcem je zlasti godilo mnenje mnogih poslušalcev, da je bila proslava s koncertom lepša kot prej, ko je spored vseboval vsakega malo. Kakšno je bilo vzdušje pa zgovorno priča spontan nastop Janeza Dremlija, ki je v zahvalo povedal, da pevski zbor Posavje letos praznuje 15-letnico in da je natanko pred desetimi leti nastopil pred maršalom Titom na Brdu pri Kranju.«

● Kdo ima še zasluge za te uspehe?

»Seveda: ni lepega petja brez zborovodij, ki so za nastop skrbno pripravljali vsak svojo skupino. Za moški pevski zbor Posavje gre zahvala zborovodji Ivanu Kocipru, za ženski pevski zbor Petrol Damjanu Tozonu in za kvintet Savski bal Damjanu Kurentu.« je dejal Anton Vodnik.

E. N.

NALIJMO SI ČISTEGA VINA

»Vse manj je dobrih gostiln...«

Javnost ni bila kaj prida presečena, ko je v osrednjem slovenskem dnevniku prebrala serijo člankov o prav neverjetnih davčnih napovedih samostojnih gostincev. Če lahko verjamemo tem napovedim, je večina med njimi na robu propada, oni in njihove družine pa so socialno ogroženi. Ali so tudi bežirajski gostinci »kandidati za socialno podporo« ali ne, smo se vprašali in se napolnili na občinsko upravo za družbene prihodke. Pa je tam že bila predstavnica Zveze obrtnih združenj, ki je vneto zbirala podatke, ko pa smo jo povprašali, kaj meni o davčnih napovedih gostincev za preteklo leto, je bila previdno tiho – brez komentarja.

Bolj zgovorni so bili delavci uprave za družbene prihodke!

»Lahko rečemo, da v občini nimamo takšnih ekstremnih primerov, kot so bili objavljeni v Delu. Imamo deset gostiln in 14 zavezancev, 11 okrepčevalnic in tri najstave zavezancev, 12 bifejev in dva »hot dogarja«. Vsi ti so po prečno prijavi 621.965 dinarjev ostanka čistega dohodka, kar pomeni da je njihov neto mesečni osebni dohodek lani bil okoli 30.000,00 dinarjev.« je uvodoma pojasnil situacijo v občini Žiga Klun, vodja odmere inšpekcije družbenih prihodkov.

»Povsem jasno pa je tudi, da niti eden med gostinci ne prijavi vsega tako, kot je to v resnici. Eni zataje malo manj, drugi malo več! Za to pa je kriv deloma tudi družbeni dogovor, ki ne upošteva, da mora samostojni gostinec delati od jutra do noči, in njegovega dela ne ovrednoti tako kot bi bilo treba.« meni Viktor Sei-

bitz, inšpektor družbenih prihodkov.

»Pred časom sem se pozanimal, kakšen promet imajo lokali v družbenem sektorju. Razlike med temi in zasebnim sektorjem so opazne in tudi to je kazalec, ki marsikaj pove. A kot rečeno, naši gostinci so v primeri z drugimi občninami dokaj pošteno prijavljali svoje dohodke. Seveda imamo tu in tam kakšnega, ki to povprečje kvari, a pri takih bomo

Poudarimo lahko le, da je težko biti dober gostilničar, saj se ti

Morda bo kdo vprašal: kje so imena? A imena tokrat niso prav nič pomembna. Pomembna je le ugotovitev, da imamo v občini kolikor toliko poštna gostince, ki se zavedajo svojih obveznosti do družbe in da so le redki med njimi, ki očitno goljufajo. Tem pa bodo ustrezni organi v bodoče namenili več pozornosti, ter jih opomnili, naj se nauče računati ali pa bodo oni računali namesto njih, kar pa bo seveda precej dražje in tudi neprijetno. Ko smo se pogovarjali s predstavniki davčne uprave smo tudi zvedeli, da so gostinci v letu 1992 imeli 30 odstotkov ostanka čistega dohodka, lani pa so prikazali le 19 odstotkov. Seveda pa podatka nista čisto primerljiva, kajti lanske dohodek temelji le na prijavah gostincev in ne na davčni odmeri, kot je to za leto 1992.

Da pa je gostinstvo še vedno privlačno priča tudi podatek, da smo v zadnjem času Bežirajčani postali bogatejši kar za tri nove »prepotrebne« gostinske objekte in da je še nekaj občanov, ki se zanimajo za to dejavnost.

poostrišli nadzor, tudi s štetjem prometa, kajti prikazovati preniček dohodek »ni lepo«, se nam smehe inšpektor Seibnitz in meni, da bo letošnje leto, ko so bile uvedene registrske blagajne, morda pokazalo drugačno sliko.

Na upravi za družbene prihodke ugotavljajo, da davčne olajšave, ki jih imajo gostilne in tisti gostinci, pri katerih 50 odstotkov realizacije predstavlja hrana, ne dajo zadovoljujočega učinka.

srečujejo z vrsto problemov, zlasti pri nabavi hrane (lani mesa), kar jih sil, da se preusmerijo bolj v »vinotoče« ali »bifeje«, kjer ob manjšem delu enako zaslužijo.

Na srečo so povsod izjeme. Na upravi za družbene prihodke imajo kar precej pohvalnih besed za eno ali dve gostilni, za okrepčevalnico v centru Bežirada, ki je dosegla najvišji celotni prihodek izmed vseh gostincev v občini, imamo pa tudi bife, ki »kvari«

Dogajalo se je celo, da so posamezniki prikazovali teh 40 oziroma 50 odstotkov hrane v prometu obrata zaradi olajšav in stimulacije, čeprav so dejansko s hrano dosegli nižji odstotek prometa.

Tudi tako imenovane okrepčevalnice so bolj bifeji kot kaj drugega. To je tudi razumljivo, če vemo da je za zvonec naziv okrepčevalnica potreben hladilnik, dva toasterja in aparat za hot dog... O bifejih, ki niso nič drugega kot »lekarne«, kjer se pretaka pijača iz velike steklenice v »male« in kjer ni potrebno posebno znanje in delo, pa tako ali tako ni vredno izgubljati besed...

Poudarimo lahko le, da je težko biti dober gostilničar, saj se ti

povprečje, seveda v pozitivnem smislu.

Zapisali smo že, da je povprečni čist dohodek gostinca po prijavi znašal 621.965,00 dinarja. Lastniki okrepčevalnic so povprečno prikazali 639.262,00 dinarja, a če tu odštejemo tisto, ki je prikazala največ – 2.876.555,00 dinarjev ostanka čistega dohodka, se povprečje ostalih takoj zniža na 493.987,00 dinarja. Kot zanimivost povejmo, da je najbolj »prometna« okrepčevalnica lani imela, če je verjeti davčni napovedi, kar 14.616.108,00 (1,46 stare milijarde) dinarjev prometa! Na žalost niso drugi gostinci tako sposobni, kot je bil ta, sicer bi kaj hitro zasloveli po dobrih okrepčevalnicah in gostilnah.

Lastniki bifejev pa so prikazali v svojih napovedih za odmero davka povprečno 548.934,00 dinarjev ostanka čistega dohodka. A tudi tu izstopa eden med njimi, ki je prijavil več kot milijon in tako ostalim dvignil povprečje. Ko sem se pred leti pogovarjal z njim, mi je dejal, da pošten človek najslajše spi. Kaže, da od svojega načela ne odstopa, kar mu je prineslo ugled med drugimi.

Zanimiv pa je tudi primer znane bifeja, ki razburja stanovalce ene izmed bežirajskih sosesk. Lastnik je za leto 1992 prijavil le 223.000 dinarjev ostanka čistega dohodka. Taki smešni številki inšpektorji kajpak niso verjeli in končna odmera je bila 320.000 dinarjev. Pa je doslednost inšpektorjev zadostovala in moč jo letos že prijavil 610.000 dinarjev ostanka čistega dohodka.

Kot zanimivost omenimo še podatek, da je bilo od 41 gostincev le šest takih, ki so prijavili več kot milijon dinarjev ostanka čistega dohodka. Štirje od njih imajo gostilne, po eden pa bife oziroma okrepčevalnico.

ANDREJ DVORŠAK

35 LET ZRMK

Zavod za raziskavo materiala je svojo 35-letnico praznoval nadvse svečano v srednji dvorani Cankarjevega doma. Na proslavi je bil slavnostni govornik dr. Boris Frlac, podpredsednik izvršnega sveta Slovenije. V priložnostnem govoru je orisal pomen Zavoda za raziskavo materiala in opozoril na vlogo, ki jo ima ta delovni kolektiv v naši družbi. Po svečanosti in krajšem kulturno umetniškem programu je tovariš Frlac predal direktorju Jožetu Vižintinu visoko državno odlikovanje – red dela z zlatim vencem, s katerim jih je ob jubileju odlikovalo predsedstvo SFRJ.

Foto: D. Z.

MLADINA NA PLOŠČADI

Primerni prostori – pol uspeha

Če je bila še do nedavnega najbolj aktivna mladinska organizacija na območju nekdanjega Posavja OO ZSMS Stožice, potem danes velja, da je to nedvomno OO ZSMS v krajevni skupnosti Urška Zatler in 7. september. Pravzaprav bi mirno lahko govorili o kontinuiteti dejavnosti, saj so nekateri mladinci s ploščadi, ki so še kot mlajši člani delovali v Stožicah, sedaj popripleli tudi na ploščadi. Tu pa se jim je seveda pridružilo še dosti novih. Da pa je delo steklo ima nemalo zaslug razumevanja ostalih družbenopolitičnih organizacij za potrebe mladine in dobri prostorski pogoji. Disko Urška, ki ga mladinci pripravljajo v domu krajevne skupnosti, je znan tudi izven bežirajske občine.

O disku je med pogovorom s člani predsedstva Vladimir Stony, med prijatelji bolj znan kot Dado, povedal: »Sprva smo v disko prihajali le mi s ploščadi, zadnje čase pa se ti zgodi, da prideš v polno dvorano in komaj še koga poznaš. Pri tem pa se pojavljajo tudi težave. Ljudje gledajo preveč samo skozi denar. Nič ne bo bita redar, če mi ne plačajo. Pri taki množici pa so redarji

seveda potrebni.«

Disko še zdaleč ni edina dejavnost. »Ob osmem februarju smo pripravili proslavo na osnovni šoli Danile Kumar«, je o delu dramske sekcije dejala Bojana Majlijaš. »Pravili smo nastop jazz ansambla, nekaj recitacij in dve igrici, eno za mlajše in eno za malo starejše.«

O udeležbi v pohodni enoti Rašiška četa, ki deluje pri občinski konferenci Ljubljana-Bežigrad, pa je Vlado Milojković povedal: »Deset se nas redno udeležuje pohodov te mladinske pohodne enote. Razen tega se nas je nekaj udeležilo tudi kulturne smotre v Beogradu, kamor smo odšli kot del predstavnikov naše občinske konference. To priložnost smo izrabili tudi za to, da smo si ogledali muzej na Dedinju in Hišo cvetja.«

O načrtih je predsednik osnovne organizacije Igor Ograjšek dejal: »Pripravljamo nekaj projekcij pozitivnih in filmsko projekcijo o diverzantski dejavnosti. Organizirali bomo še nogometni turnir, mogoče celo dva. Imamo res primerne prostore, kar je zelo dobro!«

SAŠO JANKOVIČ

Odlikovani

Za posebne zasluge in dosežene uspehe pri delu, ki je pomembno za napredek države, je predsedstvo SFRJ odlikovalo Franca Pentka iz sozda ZPS z redom dela z zlatim vencem.

Odlikovana sta bila tudi dva delavca Energoinvesta – poslovna enota Ljubljana. Za zasluge in dosežene uspehe pri delu, ki je pomembno za napredek države, je Josip Majski dobil red dela s srebrnim vencem, Albina Maček-Zibrat pa je za trud in dosežene uspehe dobila medaljo dela.

Odlikovanja jim je izročil predsednik bežirajske občinske skupščine Vlado Bezničnik.

Razstavlja Tone Lapajne

V Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij na Dimičevi 12 so ob 35-letnici zavoda in ob otvoritvi novih laboratorijev ponovno odprli prenovljen razstavljalni prostor. Tokrat se predstavlja akademski kipar Tone Lapajne. Razstava bo odprta do 14. junija.

I. K.

Obvestilo

Sekcija borcev 3. krajiške proletarske brigade pripravlja svojo monografijo, zato zbira in kompletira tudi spiske borcev (padlih, po vojni umrlih, še živčih) te brigade.

V ta namen nam je sekcijska poslala spisek 47 borcev te brigade, za katere meni, da so iz SR Slovenije. Kot je razvidno iz spiska je med njimi tudi veliko padlih.

Če kdo koga, ki je v spisku, pozna ali ve kakršnekoli podatke, prosimo, da jih osebno ali telefonsko sporoči na Občinski odbor ZKB NOV Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana, Linhartova 13/II, te. 313-251.

Občinski odbor ZKB NOV Ljubljana-Bežigrad

- BRATOŠ Franje JOSIP, roj. 1913, Šentilj-Gorica, padel 6. 5. 45, Vrbovec
- ČUK ARABERTO, roj. v Prekrižju-Gorica, padel 19. 4. 45, Pleternica
- GOSTIŠA Antona LUDVIG, roj. 1925 Zadih-Gorica, padel 12. 4. 45, Srem
- KLAUŠER KARLO, roj. 1926 Prekrižje-Gorica, ranj. 12. 4. 45, Srem
- LESKOVEC PAVE, roj. 1926 Pareznin-Gorica, ranj. 23. 1. 1945 Šid
- MIKUŠ RAFAJLO, roj. v Urin-Vrh-Gorica, ranj. 22. 1. 45, Šid
- PITAN JOSIP, roj. 1913 Planina-Gorica, ranj. 23. 1. 45, Šid
- PODBERŠEK STANKO, roj. 1920 Gorica, ranj. 11. 2. 45, Djeletovci, Srem
- SELJAK ALOJZ, roj. v Zakovice-Gorica, ranj. 17. 2. 45, Šid
- ŠARI Petra PETER, roj. v Gorici, padel 1944 leta
- ŠILIGOJ RADE, roj. 1925 Gorica, ranj. 5. 5. 45 v Slavoniji
- BELAN ZORAN, roj. 1922 N. Mesto, padel 18. 1. 45, Šid
- ŠOBOT GOJKO, roj. v N. mestu, padel 18. 1. 45, Šid
- ČAVRŠEN FEDO, roj. v Goričje-Kočevje, padel 22. 1. 45, Šid
- LOVŠIN FERDO, roj. 1924 Goričje-Kočevje, padel 23. 1. 45, Šid
- DOVČ RUDOLF, roj. 1926 Ljubljana, ranj. 27. 4. 45, Slavonija
- FURLAN FRANC, roj. v Ljubljani, padel 17. 1. 45, Djeletovci, Srem
- RUGELJ A. IVAN, roj. 1924 Ljubljana, ranj. 9. 12. 44, Tovarnik
- DUMLIJA MILAN, roj. 1925, Škofja Loka, padel 23. 1. 45, Šid
- ERVIN GONJA, roj. 1913, Škofja Loka, padel 3. 12. 44, Fruška gora
- LEPETIČ ALOJZ, roj. v Radovljici, ranj. 23. 1. 45, Srem
- SAVETNIK ALOJZ, roj. 1913 Jesenice, ranj. 4. 12. 44, Fruška gora
- BRISČEK ANGEL, roj. 1908 Zgonik-Trst, ranj. 20. 4. 45, Pleternica
- ŠKRILJ STANKO, roj. 1909 Dolenjevo-Trst, ranj. 17. 1. 45, Šid
- ŠTRANJK VINKO, roj. 1910, Dolina-Trst, ranj. 7. 5. 45, Slavonija
- LEČNIK KARLO, roj. 1912, s. Hrist-Laško, ranj. 20. 4. 45, Pleternica
- ROŽIČ FRANC, roj. 1921 Osek-Sempas, ranj. 26. 4. 45, Slavonija
- ŠUPLJKA RAET, roj. 1913 D. Kraljevac-Prekok, ranj. 20. 4. 45, Pleternica
- BOTEGEL LEOPOLD, roj. v Potoče-Gorica, pogrešan 14. 4. 44, Livno
- GULIJE KRISTJAN, roj. v Vrtovin-Gorica, pogrešan 14. 4. 44, Livno
- FIŠER STANKO, roj. v Černica-Gorica, padel 23. 6. 44, Crni Vrh, Travnik
- PODGORNIK STANKO, roj. v Vrtovin-Gorica, padel 2. 10. 44, Ub, Srbija
- ŠORLI ali ŠARČI PETER, roj. v Tolminu, umrl 27. 4. 44, Livno
- CRKVENIK Ante MIRKO, roj. v Gorici, padel 23. 6. 44, Crni Vrh-Travnik
- VIDMAR IVAN, roj. v Ajdovščini, padel 18. 10. 44, Beograd
- SELJAK EDVARD, roj. v Idriji, padel 18. 7. 44, Pljevlje
- JANKOVIČ ALOJZ, roj. v D. Vreme-Trst, padel 14. 4. 44, Livno
- HREŠČAK Jožefa IVAN, roj. v G. Vreme-Trst, padel 25. 6. 44, Pl. Smiljevača
- POUH FRANC, roj. v Klenik-Trst, padel 14. 4. 44, Livno
- POHOR MIRKO, roj. v Jekle-Trst, padel 18. 7. 44, Pljevlje
- SOSIČ EMIL, roj. v Opčine-Trst, padel 23. 6. 44, Crni Vrh-Travnik
- MATENLIČ IVAN, roj. v Materiji-Trst, pogrešan 24. 8. 44, Čajetina
- ŽIGUR IVAN, roj. v Podgora-Gorica, padel 18. 6. 44, Prozor
- DEŽJAK Ivana JOZO, roj. v Divači, padel 23. 6. 44, Crni Vrh-Travnik
- PASARIK MILAN, roj. v Mačkovo dol-Trst, padel 8. 12. 44, Srem
- NIK LUDVIG, roj. v Kalupilic-Ljubljana, padel 23. 8. 43, Bugojno
- KOS ALOJZ, roj. v Gabrijela-N. mesto, padel 1. 6. 44, Mliniste

Zemljevidi za Afriko

V Sloveniji se je mudil na obisku generalni sekretar Afriške kartografske asociacije dr. Chedy Fezzani, ki je v okviru svojega programa obiskal Republiški komite za mednarodno sodelovanje, Geodetski zavod in Geološki zavod Ljubljana, v katerem so 30. 5. 84. podpisali protokol o sodelovanju z Afriško kartografsko asociacijo in Zveznim Geološkim zavodom.

Afriška kartografska asociacija se ukvarja z izdelavo in poenotenjem strokovnega pristopa pri izdelavi kartografskih osnov afriških držav. To je eden glavnih problemov, s katerimi se srečujejo te dežele pri izgradnji infrastrukture in izkoriščanju svojih bogastev. V svojem programu ima Afriška kartografska asociacija tudi izdelavo hidrogeološke karte Afrike, pri kateri naj bi sodelovali tudi jugoslovanski strokovnjaki.

S tem ciljem je dr. Fezzani obiskal Zvezni Geološki zavod ter Geološke zavode v Sarajevu, Zagrebu in Ljubljani in nekatere večje vodnogospodarske organizacije ter se v razgovorih z uradnimi predstavniki Jugoslavije seznanil z možnostmi sodelovanja Jugoslavije pri realizaciji projekta hidrogeološke karte Afrike.

H. Š.